



Świętujemy 75. urodziny Nowej Huty

2024-09-29

75 lat temu na posiedzeniu sekretariatu KC PZPR zatwierdzona została podkrakowska lokalizacja kombinatu i dzielnicy na 100 tys. mieszkańców. Kilka miesięcy później, w czerwcu 1949 r., na tym terenie rozpoczęła się budowa pierwszego z bloków, a następnie kombinatu. „Idealne miasto socjalistyczne” jest dziś prężnie działającą dzielnicą Krakowa z bogatą ofertą dla mieszkańców i uznanym dziedzictwem kulturowym. Z okazji 75. urodzin Nowej Huty miejskie instytucje kultury przygotowały szereg wydarzeń i atrakcji.

W 2024 przypada 75. rocznica powstania Nowej Huty. To także 20. rocznica wpisania układu urbanistycznego dzielnicy do rejestru zabytków. Mija też pięć lat od podjęcia uchwały o utworzeniu parku kulturowego Nowa Huta i rok od wpisania zespołu architektonicznego i urbanistycznego Nowej Huty na listę Pomników Historii.

Z tej okazji miasto i miejskie instytucje kultury zapraszają na ciekawe wydarzenia, które wpisują się w jubileuszowy program.

Zajrzyj do Huty

Od 20 do 22 września odbyła się 16. edycja akcji „Zajrzyj do Huty”. Głównym organizatorem wydarzenia jest Muzeum Nowej Huty, oddział Muzeum Krakowa, które jeszcze w czerwcu zaprosiło na liczne atrakcje realizowane pod szyldem „Urodziny Nowej Huty”. W Muzeum Krakowa akcja „Zajrzyj do Huty” miała w tym roku dwa obszary tematyczne. Pierwszym z nich jest przypadające w tym roku 75-lecie Nowej Huty, a drugim wydarzenia związane z wystawą „Bunt w systemie”.

Co znalazło się w programie przedsięwzięcia? Uczestnicy jubileuszowego panelu opowiadali m.in. o: walce o krzyż, udziale Romów w budowie Nowej Huty, pomniku Lenina, architekturze i epoce gierkowskiej w Nowej Hucie. Zaprezentowany został projekt modernizacji kina Światowid i wystawy stałej Muzeum Nowej Huty. Natomiast wśród wydarzeń towarzyszących wystawie „Bunt w systemie”, poza oprowadzaniem kuratorskimi, organizatorzy zaprosili także na: karaoke z buntowniczą muzyką lat 80., spotkania z liderem zespołu Armia Tomaszem Budzyńskim oraz bębniarkami z Kolektywu Samba Ka czy koncert bębniarski na placu przed budynkiem muzeum. Nie zabrakło też spacerów tematycznych – dodatkowe informacje na stronie internetowej [Muzeum Krakowa](#).

Brylantowe Gody Nowej Huty

W niedzielę, 22 września, na placu Centralnym odbyły się „Brylantowe gody Nowej Huty” – międzypokoleniowe spotkanie społeczności nowohuckiej wpisujące się w obchody 75. rocznicy powstania dzielnicy.

Wydarzenie rozpoczął wernisaż wystawy plenerowej o historii Nowej Huty w formie komiksu Tomasza Bereźnickiego, zatytułowanej „Pewnego razu w nowy mieście, czyli historia Nowej



Huty 1949–2024", zrealizowanej przez Nowohuckie Centrum Kultury. Następnie odbyło się międzypokoleniowe spotkanie społeczności nowohuckiej przy stole w centralnej części placu Centralnego. Był jubileuszowy tort oraz drobny poczęstunek, społeczne archiwum wspomnień, stanowisko składania życzeń dla Nowej Huty, punkt głosowania na projekty budżetu obywatelskiego, punkt informacyjny Gminnego Programu Rewitalizacji oraz możliwość wypełnienia ankiety dotyczącej przyszłości placu Centralnego.

Wydarzenie zostało zrealizowane w ramach projektu „Zrównoważone zarządzanie dysonansowym dziedzictwem Krakowa na przykładzie Nowej Huty – AR.C.H.ETHICS” współfinansowanego ze środków EFRR na lata 2021–2027. Brylantowe Gody Nowej Huty były wydarzeniem partycypacyjnym tegorocznej edycji Zajrzyj do Huty.

75. Nowa Huta. Dlaczego Nie?! Koncert „Drzewo, dom i stół”

To będzie prawdziwa podróż w czasie i przestrzeni! To trasa śladami wiejskich grajków, cygańskich taborów i klezmerskich orkiestr. W jesiennej odsonie cyklu Nowa Huta. Dlaczego Nie?! Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta zaprasza na koncert Joanny Słowińskiej, której towarzyszyć będzie Stanisław Słowiński Quartet.

W niedzielę, 29 września o godz. 18.00 w Bieńczycach, na zielonym terenie przy stawie na ulicy Kaczeńcowej zabrmi polska muzyka tradycyjna, pełna motywów muzyki Małopolski, Podkarpacia, muzyki romskiej i klezmerskiej. Pieśni z tekstami Jana Słowińskiego wykona charyzmatyczna pieśniarka Joanna Słowińska, a towarzyszyć jej będą muzycy współtworzący formację Stanisław Słowiński Quartet. To jeden z czołowych zespołów sceny muzyki improwizowanej. Wydarzeniu towarzyszyć będzie kwesta na rzecz Hospicjum św. Łazarza, wolontariuszki i wolontariusze będą zbierać datki do żonkilowych puszek. Wstęp na koncert jest wolny.

Nowohuckie Centrum Kultury

Na 75. urodziny dzielnicy Nowohuckie Centrum Kultury przygotowało dwie wystawy – wspomnianą już plenerową wystawę Tomasza Bereźnickiego oraz wystawę składającą się z prac z archiwum Krakowskiego Klubu Fotograficznego.

Wystawa komiksu Tomasza Bereźnickiego „Pewnego razu w nowym mieście, czyli historia Nowej Huty 1949–2024” to opowieść o dzielnicy przybliżająca historię nie tylko założonego 75 lat temu miasta, ale także ludzi i miejsc czasów zamierzchłych, sięgających wczesnego średniowiecza.

– Kopiec Wandy, klasztor cystersów w Mogile, dworek Matejki czy lotnisko w Czyżynach, to tylko niektóre z miejsc na trwałe związanych z obecną XVIII dzielnicą Krakowa. Ponieważ forma prezentacji ekspozycji jest w dużej mierze oparta na rysunku i ilustracji, a wykorzystuje elementy narracji i stylu komiksowego, nie mogło obyć się bez ikonicznych bohaterów: narratorami są dwaj gwiazdorzycy przygodowego kina, czyli Toshiro Mifune i John Wayne, którzy stanowią malowniczy kontrast dla bohaterów reżimu komunistycznego, który Nową Hutę po 1949 roku, zbudował. W tej komiksowej gawędzie nie zabraknie też Kapitana Żbika, czyli legendy peerelowskich „kolorowych zeszytów” (słowo komiks nie było wtedy mile widziane ze



względu na swój „imperialistyczny” rodowód) – tak na wystawę zaprasza NCK.

W październiku w Nowohuckim Centrum Kultury zobaczymy wystawę przygotowaną przez Krakowski Klub Fotograficzny specjalnie na 75-lecie Nowej Huty (4-27 października). Krakowski Klub Fotograficzny, którego siedziby zmieniały, ale zawsze pozostawały w Nowej Hucie, działa od niemal 70 lat. W klubowym archiwum znajdują się bogate zbiory oryginalnych zdjęć ówczesnych fotografów, takich jak m.in. Henryk Hermanowicz, Robert Kosieradzki, Henryk Makarewicz, Wiktor Pental, Zbigniew Kot, którzy zatrzymywali w kadrach sceny z życia dzielnicy.

– Dzisiaj, po upływie kilku dekad wykreowany przez ówczesnych fotografów zapis urósł do rangi wartościowego świadectwa społecznego – dokumentu, będącego dla starszej generacji źródłem wspomnień, a dla młodszych porcją dodatkowej wiedzy pomocnej w odkrywaniu prawd o życiu. Zdjęcia te były eksponowane na wielu wystawach, dlatego niektóre z nich są podniszczone, za to w pełni autentyczne – tak o wystawie pisze Adam Gryczyński, przewodniczący Komisji Artystycznej Krakowskiego Klubu Filmowego. Więcej w naszej [informacji](#).

Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta

Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta zaprasza do udziału w wydarzeniach zaplanowanych w ramach projektu sFOTOhutowani. To projekt, który ma na celu przedstawienie Nowej Huty z perspektywy obiektywu. Zakończył się etap przyjmowania zgłoszeń do konkursu, najlepsze prace zobaczymy podczas wernisażu zaplanowanego na październik. Także na październik planowane są kolejne spacer fotograficzne.

– Naszym celem jest zobaczenie Nowej Huty oczami mieszkańców i osób z nią związanych, aby pokazać jej codzienność, drogę do pracy, miejsca spędzania wolnego czasu i sąsiedzkie spotkania – podkreślają organizatorzy przedsięwzięcia.

Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, który w maju zaprosił na barwny „Korowód Nowohucki”, od marca do listopada realizuje projekt „Nowa Huta 75. Przestrzeń uwolniona”. Jego celem jest zaproponowanie nowego sposobu odkrywania i zwiedzania przestrzeni Nowej Huty. Projekt zakłada opracowanie trzech tras biegowo-spacerowych w nowohuckiej przestrzeni, dostosowanych do różnorodnej kondycji, przygotowania i wieku uczestników i uczestniczek.

Trzy niezależne trasy (4-7 km) koncentrują się na ważnych historycznie i kulturowo miejscach, zjawiskach i fenomenach Nowej Huty. Pierwsza z tras prowadzi wokół historii nowohuckich neonów, druga opowiada o rzeźbach w przestrzeni dzielnicy, a trzecia jest poświęcona Jadwidze, która w 1834 roku została koronowana na króla Polski – pokaże jej (możliwe) związki z dzielnicą. W ramach projektu przygotowane zostaną specjalne mapki z wytyczonymi trasami, mały przewodnik w wersji elektronicznej i papierowej, a także audioprzewodnik.

Darmowe warsztaty i spacer po rewitalizowanym obszarze Nowej Huty

- **niedziela, 29 września od 11.00. Spacer śladami „starej” Nowej Huty.** Spacer,



podczas którego przewodnicy opowiadają o historii, architekturze i kulturze dzielnicy. To sposób na promocję dziedzictwa kulturowego i budzenie świadomości historycznej wśród mieszkańców i odwiedzających. Spacer potrwa minimum 2 godziny. Więcej informacji na [Facebooku](#). Zapisy na [stronie](#).

- **niedziela, 29 września od 10.00. Darmowe warsztaty z szycia legowisk dla bezdomnych zwierząt.** Na warsztatach weźmiesz udział w szlachetnej inicjatywie, a także nauczysz się obsługiwać maszynę do szycia i poznasz przydatne triki. Pamiętaj proszę, że warsztaty są połączone ze zbiórką darów na rzecz schroniska (koce, ręczniki, prześcieradła, dobrej jakości karmy, zabawki dla zwierząt), które następnie będą przekazane na rzecz schroniska dla bezdomnych zwierząt w Krakowie - przynieś proszę coś ze sobą. Więcej informacji na [Facebooku](#). Zapisy na [stronie](#).

Warsztaty finansowane w ramach realizacji zadań publicznych Gminy Miejskiej Kraków w obszarze rewitalizacji z pominięciem otwartego konkursu ofert (małe granty). Zadanie publiczne finansowane ze środków Miasta Krakowa

To wybrane propozycje wpisujące się w obchody 75. rocznicy powstania dzielnicy, przygotowane przez działające na obszarze Nowej Huty miejskie instytucje kultury. Szczegółowe informacje i programy można znaleźć na stronach poszczególnych instytucji oraz na ich profilach w mediach społecznościowych.